

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/129/2018
Identifikačné číslo spisu: 4413227377
Dátum vydania rozhodnutia: 24.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4413227377.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkýň 1/ M. D. M., bytom H., Y. X a 2/ N. S. Š., bytom H., D. XX, zastúpených JUDr. Jánom Kiššom, advokátom so sídlom v Bratislave, Koceľová 9, proti žalovaným 1/ Poľno SME, s.r.o., so sídlom Palárikovo, Remeselnícka 2, zastúpenom Mgr. Ing. Evou Solčanovou, advokátkou so sídlom v Nitre, Sládkovičova 1 a 2/ Slovenskému pozemkovému fondu, so sídlom Bratislava, Búdkova 36, o zaplatenie 21.547,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn. 9 C 295/2013, o dovolaní žalobkýň 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 21. decembra 2016 sp. zn. 5 Co 737/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná 1/ má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyne 1/ a 2/ (ďalej len „žalobkyne“) sa žalobou doručenou Okresnému súdu Nové Zámky (ďalej len „súd prvej inštancie“) 14. novembra 2013 domáhali od žalovanej 1/, alebo žalovanej 2/ zaplatenia žalovanej sumy (každej 1 žalovanej istiny) spolu s úrokom z omeškania vo výške každej po 8,75 % ročne odo dňa 1. januára 2012 až do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Predmetom konania bolo poskytnutie náhrady za neexistujúce stavby v zmysle § 14 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku (ďalej len „zákon o pôde“).

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 28. januára 2015 č.k. 9 C 295/2013-105 rozhodol, že žalovaná 1/ je povinná zaplatiť žalobkyniam (každej) po 10.773,50 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne odo dňa 1. januára 2012 až do zaplatenia, ako aj trovy konania. Žalobu voči žalovanej 2/ zamietol. Zistený skutkový stav právne posúdil podľa ustanovení § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 13 ods. 1, § 14 ods. 1, 2, 3, 5, § 16 ods. 1, 2 prvá a druhá veta, ods. 3 zákona o pôde, ďalej podľa § 1 ods. 1, § 2 ods. 2 a 3 Nariadenia vlády č. 75/1993 Z.z. a podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vychádzal predovšetkým z rozhodnutia Okresného úradu v Nových Zámkoch, odboru OPPaLH, z 9. októbra 2003

(právoplatné dňa 14. novembra 2003, pozn.), ktorým bolo rozhodnuté, že žalobkyne splňajú podmienku zákona o úprave vlastníckych vzťahov uvedenú v § 4 ods. 2, písm. c), že sú oprávnenými osobami na poskytnutie náhrady za nehnuteľnosti, ktoré v čase vydania tohto rozhodnutia už nebolo možné vydať, nakoľko boli odstránené v zmysle § 14 ods. 1 vyššie citovaného zákona, a nárok na náhradu prináležal každej žalobkyni v bližšie neurčenej sume. Ako povinná osoba bola určená žalovaná 1/. Tomuto rozhodnutiu predchádzali žiadosti žalobkýň na vydanie nehnuteľností voči povinnej osobe (jej právneho predchodcovi) a rozhodnutie Pozemkového úradu Nové Zámky z 21. novembra 1994, potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. novembra 1995 sp. zn. 24 S 64/95. Výšku oprávneného nároku žalobkýň súd prvého stupňa ustálil na základe znaleckého posudku č. 219/2008, keď hodnota zbúraných nehnuteľností za rodinný dom, obytnú časť prevádzkovej stavby, maštal a hospodársku budovu bola ku dňu 14. decembra 1959 v sume 21.547,- €, teda na každú zo žalobkýň pripadá suma, ktorá je citovaná vo výroku tohto rozsudku.

3. Na odvolanie žalovanej 1/ Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom 21. decembra 2016 sp. zn. 5 Co 737/2015 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o vyhovení nároku žalobkýň proti žalovanej 1/ zmenil tak, že žalobu žalobkýň zamietol a žalovanej 1/ priznal nárok na náhradu trov konania. Vychádzal pritom z ustanovenia § 388 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) keď zistil, že žaloba žalobkýň bola nedôvodná pre včasné neuplatnenie výzvy na náhradu voči žalovanej 1/ a pre žalovanou 1/ dôvodne uplatnenú námietku premlčania.

3.1. K rozsahu odvolacieho prieskumu krajský súd uviedol, že keďže odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie podala iba žalovaná 1/, je napadnutý rozsudok o zamietnutí žaloby žalobkýň proti žalovanému 2/ právoplatný a teda nie je predmetom prieskumu odvolacieho súdu.

3.2. Odvolací súd sa najskôr zaoberal otázkou, či právo žalobkýň nezaniklo v dôsledku včasného neuplatnenia výzvy žalobkýň na náhradu voči žalovanej 1/ (preklúzia): „Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie správneho orgánu zo dňa 9.10.2003 ... o priznaní práva na náhradu žalobkyniam ... nadobudlo právoplatnosť dňa 14. novembra 2003, teda pred 1. januárom 2008, skončila sa lehota na uplatnenie výzvy žalobkýň na náhradu proti žalovanému v 1./ rade 1. januára 2009 ... Podľa § 583 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (OZ) v platnom znení, k zániku práva preto, že nebolo uplatnené v určenom čase, dochádza len v prípadoch uvedených v zákone. Na zánik súd prihliadne, aj keď to dlžník nenamietne ... Neuplatnením práva v určenom čase (preklúzii) dôjde k zániku práva na základe dvoch právnych skutočností, a to: a) uplynutím určitej (tzv. prekluzívnej alebo prepadnej) lehoty a b) neuplatnením práva v tejto lehote (ide o opomenutie oprávneného subjektu uplatniť právo - tzv. omisívny právny úkon oprávneného). Je nerozhodné, z akého dôvodu nebolo právo včas uplatnené, t. j. či sa tak stalo z nedbanlivosti, úmyselne alebo pre objektívnu nezavinенú prekážku ... Lehota uvedená v § 16 ods. 3 zákona o pôde je lehotou prekluzívnou. Prekluzívne lehoty charakterizujú tieto znaky: a) nemožno ich dohodou predĺžiť, b) ich uplynutím nastane zánik samotného práva, c) k preklúzii práva súd prihliadne aj bez návrhu ... Právne účinky zániku práva zákon spája s jeho neuplatnením. Právnym účinkom preklúzie možno zabrániť iba včasným uplatnením práva. Uplatnením práva sa tu rozumie: a) u ktorého orgánu sa má právo uplatniť b) akým spôsobom má byť právo uplatnené, a c) v akej lehote má byť právo uplatnené (prekluzívna lehota) ... právo na náhradu za obytné budovy, hospodárske budovy a iné stavby, ktoré sa nevydali žalobkyniam ... ako oprávneným osobám, bolo voči žalovanému v 1./ rade priznané rozhodnutím správneho orgánu zo dňa 9.10.2003 ..., ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 14. novembra 2003, teda pred 1. januárom 2008, preto sa lehota na uplatnenie výzvy na náhradu voči žalovanému v 1./ rade skončila 1. januára 2009, išlo pritom o prekluzívnu lehotu, na ktorú musel odvolací súd prihliadnuť aj bez návrhu z úradnej povinnosti, a keďže žalobkyne výzvy na náhradu voči žalovanému v 1./ rade neuplatnili v lehote do 31.12.2008, došlo k preklúzii ich práva na náhradu, a preto z uvedeného dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu žalobkýň proti žalovanému v 1./ rade zamietol.

3.3. Odvolací súd sa zaoberal tiež otázkou, či si žalobkyne uplatnili na súde správnym orgánom priznaný nárok na náhradu za odstránené stavby včas (premlčanie), a to na základe námietky vznesenej žalovanou 2/ v priebehu odvolacieho konania: „... Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz... Žalobkyniam ... ako oprávneným osobám bol rozhodnutím správneho orgánu zo dňa 9.10.2003 č.k. OPPaLH- 00002-2003/005879/BT priznaný nárok na náhradu za odstránené nehnuteľnosti (maštal,

hospodárska budova, dom) voči žalovanému v 1./ rade ako povinnej osobe s tým, že každej z oprávnených osôb patrí nárok na náhradu v 1/2-ici, pričom uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 14. novembra 2003, a keďže žalovaný v 1./ rade v priebehu odvolacieho konania uplatnil námietku premlčania voči nároku žalobkyní, odvolací súd sa touto námietkou zaoberal a dospel k záveru, že námietka premlčania je dôvodná ... Možnosť vykonania práva po prvý raz ako začiatok plynutia premlčacej doby nastáva v okamihu, keď sa veriteľ môže oprávnenne domáhať na súde splnenia záväzku, teda je to okamih, kedy oprávnený môže po prvýkrát s úspechom podať žalobu na splnenie záväzku, resp. ho inak s úspechom uplatniť. Právo mohlo byť prvýkrát vykonané vtedy, ak je spôsobilé na žalobu, t. j. keď možno podať žalobu na súde. Premlčaním právo nezaniká, ale sa len výrazne oslabuje tak, že zaniká nárok na uplatnenie práva ... Námietku premlčania možno vzniesť kedykoľvek počas konania až do jeho právoplatného skončenia, teda aj v odvolacom konaní, pričom námietku premlčania uplatnenú až v odvolacom konaní nemožno považovať za novú skutočnosť, lebo nemá charakter skutkového tvrdenia, ale ide o námietku, ktorá má hmotnoprávne dôsledky prejavujúce sa v tom, že ak bola vznesená dôvodne, došlo k zániku nároku, t.j. subjektívne právo prestalo byť vznesením námietky premlčania vynútiteľné ... Pretože žalovaný v 1./ rade sa v priebehu odvolacieho konania dovolal premlčania, k premlčaniu sa vyjadrili aj obe žalobkyne, malo to za následok, že odvolací súd nemohol premlčané právo priznať, a preto aj z tohto dôvodu rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate tohto rozhodnutia.“

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali žalobkyne dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a podľa § 421 ods. 1 CSP. Dovolacím dôvodom podľa § 432 CSP je vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP nesprávne právne posúdenie veci, podrobnejšie rozobraté dovolateľkami v ďalšom texte dovolania. Z celkového obsahu podaného dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) vyplýva, že v skutočnosti bolo dovolanie - pôvodne označené (iba) § 421 ods. 1 v spojitosti s § 432 CSP - podané podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, a to pre nesprávne právne posúdenie žalobného nároku zo strany odvolacieho súdu v oboch jeho ťažiskových právnych záveroch o (i) preklúzii i o (ii) premlčaní práva, ktoré oba (i každý sám o sebe, pozn.) boli dôvodom na zamietnutie žaloby žalobkyní. V oboch prípadoch odvolací súd rozhodol podľa žalobkyní prekvapivo, celkom nepredvídateľne a arbitrárne po vyše dvadsiatich rokoch od jeho uplatnenia. Okrem toho žalobkyne podali dovolanie aj z dôvodov uvedených v (iii) § 420 písm. f) CSP.

4(i) Žalobkyne nesúhlasili s právnymi závermi odvolacieho súdu, že lehota na uplatnenie výzvy na náhradu proti žalovanej 1/ sa skončila 1. januára 2009, a keďže žalobkyne výzvu na náhradu voči žalovanej 1/ neuplatnili v lehote do 31. decembra 2008, došlo k preklúzii ich práva na náhradu (pozri tiež bod 3.2.). Uvedený právny názor o preklúzii ich práva na náhradu bol podľa žalobkyní nesprávny preto, lebo si právo na náhradu vo vzťahu k žalovanej 1/, ako aj vo vzťahu k jej právnenému predchodcovi uplatnili riadne a včas ešte pred novelizáciou zákona o pôde, ktorou bola zákonom č. 571/2007 Z.z. ustanovená preklúzia vzťahujúca sa k právu na náhradu, čo bolo z ich strany doložené viacerými listinnými dôkazmi, na ktoré znova poukazovali v bodoch A) až F) podaného dovolania. Podľa žalobkyní účelom a zámerom zákonodarcu pri prijímaní zákona č. 571/2007 Z.z. v žiadnom prípade nebolo postihnúť dovtedy už riadne a včas uplatnené nároky na náhradu zánikom práva a rovnako nebolo zámerom zákonodarcu pod hrozbou preklúzie práva prinútiť oprávnené osoby k opakovanému uplatneniu práva na náhradu. Uvedeným postupom sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Žalobkyne v tomto ohľade poukázali (iba) na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 15, 29/2012.

4(ii) Žalobkyne ďalej uvádzali, že odvolací súd nesprávne - ako opodstatnenú - posúdil aj žalovanou 1/ vznesenú námietku premlčania ich práva na náhradu za odstránené stavby (hoci v odvolaní vznesená nebola, ale až neskôr v rámci stanoviska žalovanej 1/ k vyjadreniu žalobkyní k odvolaniu, pozn.) a premlčanie práva bolo druhým dôvodom, pre ktorý (odvolací súd) žalobu proti žalovanej 1/ zamietol. Nesprávne právne posúdenie premlčania práva odvolacím súdom - najmä z hľadiska určeného začiatku plynutia premlčacej doby a jej uplynutia dňom 14. novembra 2006 - bolo ďalším žalobkyňami uvádzaným dovolacím dôvodom. Nesprávnosť právneho posúdenia premlčania zo strany odvolacieho súdu spočíva v tom, že všeobecná premlčacia doba nemohla začať plynúť od právoplatnosti rozhodnutia správneho orgánu (z čoho vychádzal odvolací súd, pozn.), ale až od okamihu, keď sa mohlo právo vykonať po prvý raz [§ 101 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“)]. Pritom v

určujúcim rozhodnutím správneho orgánu nebola určená lehota na plnenie a ani nebola stanovená výška reštitučnej náhrady. Žalobkyne tvrdili, že právo na zaplatenie reštitučnej náhrady nemohlo byť na súde uplatnené skôr, ako bola v pokračujúcom konaní v rámci správneho konania znaleckým dokazovaním ustálená výška plnenia. Moment vzniku pohľadávky je preto potrebné odvíjať nie od právoplatnosti rozhodnutia správneho orgánu (14. novembra 2003), ale až od doručenia znaleckého posudku o výške náhrady (2. mája 2011), resp. až od výzvy žalovanej 1/ na jej zaplatenie (21. novembra 2011). Keďže žaloba bola na súd podaná 14. novembra 2013, v oboch prípadoch by bola žaloba podaná ešte počas trvania všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Žalobkyne svoju argumentáciu o nesprávnom posúdení premlčania uviedli v bodoch 7 a 9 podaného dovolania a v bode 10 súhrnne [k obom dovolacím dôvodom 4(i) i 4(ii), pozn.] podporne poukázali na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky [I. ÚS 12/2010, I. ÚS 123/2010, I. ÚS 206/2010 a III. ÚS 259/2013 (ďalej len „ústavný súd“)] a rozhodnutia najvyššieho súdu (8 Sžo 159/2010, 6 Sžo 67/2010 a 5 Sžo 67/2010), z ktorých rozhodnutí podľa žalobkýň o.i. vyplýva, že v oblasti aplikácie reštitučných zákonov sa vo vzťahu k oprávneným osobám nemá uplatňovať príliš formalistický, reštriktívny a arbitrárny výklad právnej normy, pričom rozhodnutie má byť predovšetkým v súlade so všeobecne uznávanými zásadami spravodlivosti.

4(iii) Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP žalobkyne odôvodnili nedostatočným a aj celkom chýbajúcim odôvodnením odvolacieho súdu a nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu, ktorým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tomto smere s poukazom na ustanovenie § 367 ods. 2 CSP uviedli, že odvolací súd nezrušil prvostupňové rozhodnutie v celom rozsahu a zmenil ho len v meritórnom výroku, ktorým súd prvého stupňa žalobe vyhovel vo vzťahu k žalovanej 1/. V danej veci však od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí aj výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý - a teda odvolací súd mal zrušiť aj výrok súdu prvého stupňa, ktorým bola žaloba vo vzťahu k žalovanej 2/ zamietnutá. Táto časť výroku zostala v platnosti, hoci v konečnom dôsledku bola žaloba odvolacím súdom zamietnutá v celom rozsahu.

5. Žalovaná 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že nebola účastníčkou odvolacieho konania, keďže výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby voči nej nebol odvolaním dotknutý.

6. Žalovaná 1/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že argumenty, ktoré dovolatelia uvádzajú vo svojom dovolaní sa týkajú predovšetkým dokazovania skutočnosti, že vyzvali žalovanú 1/ na vydanie náhrady včas, pričom na preukázanie týchto skutočností poukazujú dovolatelia na dôkazy, ktoré súdu predložili až v rámci odvolacieho konania, bez splnenia podmienok uvedených v § 366 CSP. Pokiaľ ide o § 420 písm. f) CSP, dovolatelia si nesprávne vykladajú § 367 ods. 2 CSP, pretože sa v danej veci jednalo o sporové konanie na základe žaloby o splnení povinnosti podľa § 137 písm. a) CSP a nie podľa § 137 písm. b) CSP. Predmetom žaloby rovnako neboli závislé výroky. V danej veci žalobcovia žalovali žalovaných o splnenie povinnosti ako dva samostatné subjekty tvoriace samostatné spoločenstvo podľa § 76 CSP, kde každý z nich koná za seba a kde súd rozhoduje o každej povinnosti samostatne. Preto ak odvolací súd nezrušil aj odvolaním nenapadnutý výrok, postupoval správne a neporušil právo žalobcov na spravodlivý proces.

7. Žalobkyne vo svojom stanovisku k vyjadreniu žalovanej 1/ k dovolaniu uviedli, že nemohli predložiť dôkazy o včasnosti uplatnenia práva skôr ako v odvolaní, keďže žalovaná 1/ namietala preklúziu až v odvolacom konaní a premlčanie dokonca až v rámci vyjadrenia k stanovisku žalobkýň k odvolaniu. Navyše dôkazom o riadnom uplatnení reštitučného nároku bol aj rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 11 S 16/98-29 z 31. augusta 1998, ktorým tento súd o práve na reštitučnú náhradu žalobkýň právoplatne rozhodol, ako aj rozhodnutie Okresného úradu v Nových Zámkoch z 9. októbra 2003, ktorým správny orgán priznal žalobkyniam právo na náhradu za odstránené stavby voči žalovanej 1/. K premlčaniu práva žalobkyne poukázali na ustálenú prax najvyššieho súdu 1 Cdo 25/2003, 4 Cdo 66/2006, 4 Cdo 146/2008, 5 Cdo 254/2009 a 3 Cdo 174/2016, v rámci ktorých rozhodnutí najvyšší súd síce začiatok premlčacej lehoty určil rozdielne, avšak všetky tieto rozhodnutia pri posúdení premlčania vychádzajú zo skutočnosti, že výška dlhu bola počas plynutia premlčacej doby známa a nezávisela od ocenenia reštitučnej náhrady v znaleckom konaní, ktoré bolo v tomto prípade podstatné pre stanovenie výšky „dlhu“ - reštitučnej náhrady vymáhanej podanou žalobou.

Toto stanovisko už žalovanej strane doručované nebolo (§ 436 ods. 3 a 4 CSP), a keďže nebolo ani

spôsobilé zmeniť, či doplniť dovolacie dôvody (bod 26).

8. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

9. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Prípustnosť dovolania bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP. Aj po zmene právnej úpravy dovolacieho konania, ktorú priniesol CSP v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

10. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 36/2016, 5 Cdo 264/2014, 1 Cdo 334/2013).

11. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno ani po 1. júli 2016 interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 208/2014).

12. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 172/03].

13. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

14. Žalobkyne vyvodzujú prípustnosť dovolania okrem § 420 písm. f) CSP (k tomu pozri body 29 až 35) aj z § 421 ods. 1 CSP. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

15. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

16. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

17. Podľa obsahu dovolania (bod 4) žalobkyne namietajú (aj) nesprávne právne posúdenie veci zo strany odvolacieho súdu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (k tomu pozri bod 4 veta prvá a tretia), a to v rozsahu právneho posúdenia otázky premlčania a preklúzie zo strany odvolacieho súdu, pre ktoré oba dôvody bola žaloba žalobkyn v konečnom dôsledku zamietnutá.

18. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

19. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu vyjadrujú predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (3 Cdo 6/2017, 6 Cdo 21/2017).

20. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP musí byť riešená odvolacím súdom a odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie. Pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na dvoch alebo viacerých (z hľadiska merita rozhodnutia rovnocenných) dôvodoch, z ktorých každý jeden aj len samostatne bol súdom považovaný za kľúčový [v tom zmysle, že so zreteľom naň bolo treba žalobu buď zamietnuť alebo (naopak) žalobe vyhovieť], zaťažuje procesná povinnosť dovolateľa preukázať prípustnosť a opodstatnenosť dovolania vo väzbe na každý jeden z týchto dôvodov. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, takto dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia. Inak povedané, ak z dvoch alebo z viacerých kľúčových a rovnocenných dôvodov, na ktorých právne stojí napadnuté odvolacie rozhodnutie, minimálne jeden dôvod v rámci dovolacieho prieskumu podľa § 421 ods. 1 CSP obstojí (dovolanie je tu neprípustné alebo nie je tu dôvodné, pozn.), nemôžu obstať ďalšie dôvody podľa § 421 ods. 1 CSP, aj keby všetky ostatné kľúčové dôvody mali byť in concreto prípustné a opodstatnené (dôvodné); nie je totiž v takomto prípade dodržaný zákonný predpoklad vyjadrený v § 421 ods. 1 CSP „Dovolanie je prípustné ... ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky“.

21. Osobitne významným znakom otázky relevantnej v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP je jej zásadný právny význam. Aj za účinnosti nových civilných predpisov je opodstatnené konštatovanie, že otázkou zásadného právneho významu je otázka, ktorá je významná nielen pre tú ktorú prejednávanú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov Slovenskej republiky (1 Cdo 132/2009, 2 Cdo 71/2010, 3 Cdo 51/2006, 4 Cdo 151/1998, 5 Cdo 1/2010, 7 Cdo 117/2011). Zásadný právny význam otázky, ktorú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je daný zámerom prispieť k zjednocovaniu (a zjednoteniu) rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky.

22. V neposlednom rade treba uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP je relevantná len otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky vyššie uvedené znaky. Ak z týchto znakov chýba čo i len jeden, nemôže byť dovolanie procesne prípustné.

23. Pokiaľ procesná strana v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nevymedzí právnu otázku a neoznačí rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré riešia právnu otázku inak, ako ju riešil odvolací súd, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (ktorú otázku a ktorú rozhodovaciu prax mal dovolateľ na mysli); v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo byť neefektívne a nedosahujúce zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky a nekonkretizovania podstaty odklonenia sa od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže ale najvyšší súd (na druhej strane) pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP.

24. Najvyšší súd v rámci dovolacieho prieskumu, rešpektujúc vyššie uvedené východiska (body 15 až 23), najskôr preskúmal prípustnosť dovolania žalobkyň podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP v rozsahu žalobkyňami namietanom nesprávnom posúdení otázky premlčania. Odvolací súd začiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby (§ 101 OZ) na uplatnenie nároku žalobkyň na súde stanovil právoplatnosťou rozhodnutia správneho orgánu o priznaní nároku na náhradu za odstránené nehnuteľnosti, ktorým okamihom mohli žalobkyne podať súdnu žalobu na splnenie záväzku, resp. ho inak s úspechom uplatniť. Žalobkyne v dovolaní s uvedeným názorom nesúhlasili, tvrdiac, že začiatok premlčacej doby sa v danej veci mal odvíjať od zistenia výšky náhrady, určenej znaleckým posudkom, resp. až od výzvy žalovanej 1/ na jej zaplatenie [pozri bod 4(ii)]. Odhliadnuc od možnej kolízie právnej a skutkovej otázky, ktorá sa prvoplánovo ponúka v spore dovolateľiek a dovolacieho súdu o začiatku plynutia premlčacej doby a vychádzajúc z obsahu podaného dovolania najvyšší súd predostiera, že nemohol predovšetkým posúdiť odklon odvolacím súdom vyriešenej právnej otázky o premlčaní nároku žalobkyň od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (pozri body 19 a 23), pretože žalobkyňami pre tento účel v dovolaní uvedené rozhodnutia najvyššieho súdu (8 Sžo 159/2010, 6 Sžo 67/2010 a 5 Sžo 67/2010) z hľadiska nimi vyjadreného právneho pravidla (ratio) nepredstavujú podobný skutkový rámec v relevantných otázkach (okolnostiach) nastolených v napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu (m.m. 3 Cdo 163/2018). Toto si zrejme uvedomujú aj žalobkyne, keď vyššie uvedené rozhodnutia najvyššieho súdu považujú za odklon nielen v otázke premlčania, ale zároveň tiež preklúzie a zasadzujú ich nie do rámca konkrétneho, ale skôr všeobecného - význam a účel reštitúcie ako takých a zásada spravodlivosti [pozri aj bod 4(ii)].

25. Všetky uvedené rozhodnutia najvyššieho súdu (8 Sžo 159/2010, 6 Sžo 67/2010 a 5 Sžo 67/2010) žalobkyňami označené za „odklon“ riešia problematiku okruhu oprávnených osôb a veľkosti reštitučného podielu podľa zákona č. 503/2003 Z.z., a to s poukazom na závery nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 123/2010 z 30. júna 2010, pričom vo všetkých troch prípadoch ide o rozhodnutia (procesne) zrušujúce. Z uvedeného je na prvý pohľad zrejmé, že žalobkyňami označené rozhodnutia dovolacieho súdu, od ktorých by sa malo podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP napadnuté odvolacie rozhodnutie v otázke stanovenia predpokladov premlčania odlišovať, sa týkali sporov skutkovo a právne odlišných. Ich dovolacia argumentácia, že odvolací súd sa v danom prípade odklonil od záverov vyjadrených v týchto rozhodnutiach najvyššieho súdu, je preto neopodstatnená a nespôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

26. Žalobkyne v rámci stanoviska k vyjadreniu žalovanej 1/ k dovolaniu (bod 7) uviedli ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu 1 Cdo 25/2003, 4 Cdo 66/2006, 4 Cdo 146/2008, 5 Cdo 254/2009 a 3 Cdo 174/2016, ktoré podľa nich predstavujú ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu a od ktorej sa odvolací súd v otázke premlčania odklonil. Samotné žalobkyne však v uvedených prípadoch predznamenal, že v týchto rozhodnutiach najvyšší súd začiatok premlčacej lehoty určil rozdielne a

výška dlhu bola počas plynutia premlčacej doby známa (bod 7). Uvedeným doplnením dovolania sa však najvyšší súd už nemohol zaoberať, rešpektujúc kogentné lehoty uvedené v ustanovení § 427 ods. 1 v spojení s § 434 CSP. Označenie rozhodnutí dovolacieho súdu, ktoré riešia právnu otázku inak, ako ju riešil odvolací súd, je jedným z predpokladov prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (pozri body 19 až 23), pričom platí, že „[d]ovolanie, ktoré neobsahuje v akom rozsahu je rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté, v čom dovolateľ vidí splnenie predpokladov prípustnosti dovolania (§ 420 a 421 CSP), alebo ktoré neobsahuje vymedzenie dôvodu dovolania (§ 431 a nasl. CSP), môže byť o tieto náležitosti doplnené len v priebehu lehoty na jeho podanie“ (M. Števček a spol., Civilný sporový poriadok, komentár, nakladateľství C.H.Beck, 2016, str. 1412). Iba pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 23. mája 2017, pričom stanovisko žalobkyní k vyjadreniu žalovanej 1/ k dovolaniu bolo doručené najvyššiemu súdu 24. júla 2018, teda po vyše roku.

27. Ďalším dôvodom pre zamietnutie žaloby žalobkyní odvolacím súdom bola skutočnosť, že právo žalobkyní zaniklo (preklúzia) v dôsledku včasného neuplatnenia výzvy na náhradu voči žalovanej 1/ (pozri bod 3.2.). Aj tento dôvod žalobkyne namietali v rámci podaného dovolania, a to podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP [bod 4(i)].

28. Vzhľadom k tomu, že dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobkyní podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP - v rozsahu namietanom nesprávnosť posúdenia otázky premlčania odvolacím súdom - nie je prípustné (bod 25 in fine), neobstojí už len z tohto dôvodu dovolanie žalobkyní podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP voči ďalšiemu dôvodu zamietnutia žaloby žalobkyní - zániku (preklúzií) ich práva v dôsledku včasného neuplatnenia výzvy na náhradu voči žalovanej 1/. Najvyšší súd v tejto súvislosti už vo svojich právnych východiskách (bod 20) uviedol, že ak z dvoch alebo z viacerých kľúčových a rovnocenných dôvodov, na ktorých právne stojí napadnuté odvolacie rozhodnutie, minimálne jeden dôvod v rámci dovolacieho prieskumu podľa § 421 ods. 1 CSP obstoje (dovolanie je tu neprípustné alebo nie je tu dôvodné, pozn.), nemôžu obstať ďalšie dovolacie dôvody podľa § 421 ods. 1 CSP, aj keby všetky ostatné kľúčové dôvody mali byť in concreto prípustné a opodstatnené (dôvodné); nie je totiž v takomto prípade dodržaný zákonný predpoklad prípustnosti vyjadrený v § 421 ods. 1 CSP „Dovolanie je prípustné ... ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky“. Dovolací prieskum prípustnosti a/alebo dôvodnosti podaného dovolania žalobkyní o nesprávnom právnom posúdení zániku práva (preklúzie) odvolacím súdom - ktorý bol jedným z dvoch kľúčových a rovnocenných dôvodov pre zamietnutie žaloby žalobkyní - by mal iba akademickú povahu a bol by bez praktického významu k záveru dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania žalobkyní podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ku ktorému dospel najvyšší súd na základe v poradí druhého kľúčového a rovnocenného dôvodu pre zamietnutie žaloby žalobkyní - premlčania práva žalobkyní na náhradu za odstránené stavby.

29. Žalobkyne podali dovolanie aj podľa § 420 písm. f) CSP, ktoré odôvodnili nedostatočným odôvodnením napadnutého rozhodnutia odvolacím súdom a nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu pri jeho rozhodovaní, keď mal zrušiť aj výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bola žaloba voči žalovanej 2/ zamietnutá, keďže pre odvolacie konanie v okolnostiach posudzovanej veci platil režim § 367 ods. 2 vety druhej CSP [pozri bod 4(iii)].

30. Pokiaľ podľa obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) žalobkyne vyvodzujú prípustnosť dovolania z toho, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený a arbitrárny a teda je nepreskúmateľný a nesprávny, dovolací súd uvádza nasledovné.

31. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou najvyššieho súdu považovaná za inú procesnú vadu než je zmätočnosť, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (porovnaj R 111/1998). K uvedenej námietke nepreskúmateľnosti a nedostatku v odôvodnení rozhodnutí súdov nižšieho stupňa, dovolací súd odkazuje na stanovisko, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku dňa 3. decembra 2015 a je publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho

súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Od tohto stanoviska dovolací súd aj za účinnosti CSP (§ 420 písm. f/) nevidí dôvod sa odkloniť.

32. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch môže nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP, a to napríklad vtedy, ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížia k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabikh proti Rusku, sťažnosť č. 52854/99, rozsudok z 24. júla 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, sťažnosť č. 8262/02, rozsudok z 23. júla 2009).

33. Žalobkyne v podanom dovolaní nedostatočné odôvodnenie napadnutého odvolacieho rozsudku vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP nijako neodôvodnili (pozri bod V.1 podaného dovolania). Dovolací súd preto ani nemohol preskúmať, či v prejednávanej veci išlo o extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, ktorý by bol dôvodom pre uplatnenie ako výnimky druhej vety stanoviska R 2/2016, uvedenej v predchádzajúcich bodoch 31 a 32.

34. Pokiaľ žalobkyne v ostatnom uvádzali, že im bolo odňaté právo na spravodlivý proces tým, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní nezrušil aj výrok súdu prvého stupňa, ktorým bola žaloba voči žalovanej 2/ zamietnutá, dovolací súd odkazuje na správne a dostatočné závery odvolacieho súdu, týkajúce sa namietaných skutočností (body 52, 53, 54, 56.1., 56.2. a 56.3. odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu). Žalobkyňami uvádzaná námietka o závislosti napadnutého výroku s výrokom, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu (§ 367 ods. 2 veta druhá CSP) mala podľa názoru dovolacieho súdu svoju relevanciu v správnom konaní (predchádzajúcom súdnom konaní o žalobe žalobkyň, pozn.), ktoré bolo zavŕšené rozhodnutím Okresného úradu v Nových Zámkoch zo dňa 9. októbra 2003, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 14.11.2003. Podľa tohto rozhodnutia bol žalobkyniam priznaný nárok na náhradu a za povinnú osobu bola označená žalovaná 1/. Odvolací súd z uvedeného vychádzal a k tomu uviedol, že „... súd nemôže preskúmať správnosť rozhodnutia správneho orgánu o určení povinnej osoby; týmto rozhodnutím je viazaný a je povinný z neho vychádzať“ (bod 56.3. odôvodnenia napadnutého odvolacieho rozsudku). Za daného stavu bol názor odvolacieho súdu vyjadrený v bode 54. jeho odôvodnenia („Keďže odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie podal iba žalovaný v 1./ rade, je napadnutý rozsudok o zamietnutí žaloby žalobkyň proti žalovanému v 2./ rade právoplatný a nie je predmetom prieskumu odvolacieho súdu“) správny a vice versa uvádzané dôvody dovolateľiek nesprávne a nezodpovedajúce odvolacím súdom zistenom stavu veci.

35. K uvedenému v predchádzajúcom bode najvyšší súd dodáva, že aj v prípade preukázania žalobkyňami namietanej vady, táto by nemohla byť spôsobilým predmetom dovolania, keďže takým môže byť len konkrétny (existujúci) výrok, ktorý tvorí súčasť výrokovej časti rozhodnutia odvolacieho súdu. Prostriedkom nápravy v takomto prípade nie je dovolanie, ale návrh na doplnenie rozsudku v zmysle § 225 CSP. Inak povedané predmetom dovolania môže byť iba výrok, ktorý bol odvolacím súdom vydaný, a nie výrok neexistujúci.

36. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

37. Najvyšší súd odmietol dovolanie žalobkyň podľa § 447 písm. c) CSP [v časti, v ktorej namietali existenciu procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f) CSP], a vo zvyšku podľa § 447 písm. f)

CSP.

38. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

39. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.